

అంజన్ సిక్స్ కంట్రైన్

మహాకవి వైతల్య

ఈశ్వరకంఠ

దర్శకత్వం:
ఆదుర్తి-సి.యస్.రావు B.A.(LU)

సంగీత దర్శకుడు-నిర్మాత:
ఆదినారాయణరావు

తారక
శ్రీ

—: తా రా గణం :—

నటసామ్రాట్ పద్మశ్రీ

అక్కినేని నాగేశ్వరరావు

రాజబాబు - కాంతారావు - ప్రభాకరరెడ్డి

గిరిబాబు - ధూళిపాళ - సాక్షి రంగారావు

రావి కొండలరావు - మాడా వెంకటేశ్వరరావు

ముక్కామల - వేదాంతం రత్తయ్య శర్మ

పి. జె. శర్మ - గోకిన రామారావు - మల్లాది

జి. ఎన్. మూర్తి - రవికుమార్ - రఘు

నిర్మాత :

అదినారాయణరావు

అంజలీదేవి - మంజుల

ప్రభ-జయసుధ-శాధాకుమారి-హేమలత

వాణి - ప్రసన్నరాణి - గిరిజ

బేబి రోహిణి - బేబి జ్యోతి

అతిథి నటులు :

గావు గోపాలరావు - కృష్ణకుమారి

నూతన చారలు :

సిద్ధేశ్ M. A. (Litt.)

స్వప్నసుందరి - లక్ష్మి రఘునాథన్

దర్శకత్వం :

అదుర్తి, సి. యన్. రావు B. A. (Litt.)

వెల 30 పైసలు

మహాకవి క్షేత్రయ్య

కథానంగ్రహం

కృష్ణానదీతీరంలోని “మొవ్వ” గ్రామంలో 1600 సంవత్సర ప్రాంతములో వరదయ్య చరప్రసాదం వలన జన్మించాడు. యశ్వనం వచ్చేదాకా లోకుల దృష్టిలో విద్యాగంధం లేనివాడిలాగ పెరిగాడు, పిల్లనగ్రోవి ఊడుకుంటూ, పల్లెపదాలు పాడుకుంటూ త్రోవను పోయే ఆడపిల్లల్ని కప్పిస్తూ నవ్విస్తూ వుండేవాడు. మేనమామ కూతురు రుక్మిణి అంటే అతనికి చెప్పలేనంత మక్కువ. ఆమెకు అతనంటే పంచప్రాణాలు. వాళ్ళిద్దరూ కలిసి ఎన్నో సుందర స్వప్నసౌధాలు నిర్మించు కున్నారు. మొవ్వ ప్రక్కనే వున్న సానెంపాడు గ్రామంలోని రాకేందువదన అనే దేవదాసీ కుమార్తె భామిని కూచిపూడిలో నాట్యాభ్యాసానికి ప్రతి రోజూ మేనాలో వెళ్తూ వుండేది. ఆమె వరదయ్య అందచందాలకీ తీయగా గొంతెత్తి పాడే పాటలకీ ఆకర్షింపబడి వల్లమాలిన వరిపు వరదయ్యపై కురిపించేది. యిలా వాళ్ళమధ్య మమతలు పెరగసాగాయి. కాని దైవం ఓర్వలేని వాడు. ఆ ఇద్దరి సుందరాంగుల ముద్దు మురిపాలలో ఏ ఒక్కరి ముచ్చటా తీర్చలేని దురదృష్టానికి గురి అయ్యాడు వరదయ్య. రుక్మిణి వివాహానికి యోగ్యురాలుకాదన్న కఠోర సత్యం ఒకనాడు వాళ్ళిద్దరికీ తెలిసింది. ఆ ప్రేమికుల ప్రేమ సౌధాలు కూలిపోయాయి. రుక్మిణి జీవితం భగ్న

మయింది. వరదయ్య హృదయం బ్రద్దలయింది. భామిని వరదయ్యను ఊరడించింది, తన ప్రేమను అంగీకరించి తనను వివాహమాడమని కోరింది. కాని వరదయ్య తల్లి దేవదాసీని వివాహమాడటం శాస్త్రవిరుద్ధమని ఆ వివాహానికి అంగీకరించలేదు. అటు రుక్మిణిని, ఇటు భామినిని కోల్పోయి భగ్న ప్రేమికుడైన వరదయ్య నిహ్వలుడయ్యాడు. నిరాశా నిస్పృహలతో దేవాన్నే చూషింపసాగాడు. ఆ సమయంలో సిద్ధేంద్ర యోగి వరదయ్యకు గోపాల మంత్రోపదేశం చేశాడు. ఏకాగ్రతతో తదేక ధ్యానం చేసిన వరదయ్య కఠోర సాధన ఫలించింది. పేణు గోపాలుడు ప్రసన్నుడయ్యాడు. వరదయ్యకు కవిత్వమల్లే శక్తి ప్రసాదించాడు - అచ్చమైన తెలుగులో శృంగార రసమొలికే పదాలను అలిపాడసాగాడు. వరదయ్య కవిత నిజంగా వరదలాగ ఆ ప్రాంతాలను ముంచెత్తింది. ఏ నోటవిన్నా ఆ పాటలే - ఏ చోట చూసిన ఆ అటలే. వరదయ్య వుద్దేశించిన మధురభక్తిలోని అంతరార్థం తెలియని ఆ పల్లె జనానికి ఆ పాటల్లో అశీలమే కనబడింది. ఆ పదాలవల్ల ఆ గ్రామంలోని యువతీయువకులు చెడిపోతారని ఛాందస్తులు భావించారు. వరదయ్యను ఊళ్లోనుండి తరిమివేయాలని కొట్టబోయారు. సిద్ధేంద్రయోగి వారించాడు. వరదయ్యను క్షేత్రాలన్నీ తిరిగి అతని జీవిత పరమార్థాన్ని తెలుసుకోమన్నాడు.

ఊరినుండి వెడలిపోతూ వరదయ్య పాడిన భావగర్భితమైన పదాన్ని గోల్కొండ నవాబు, అబ్దుల్ హసన్ తానీషా విని ముగ్ధుడయ్యాడు. వరదయ్యను తన ఆస్థాన కవిగా రమ్మని అర్పించాడు. వరదయ్య నిరాకరించాడు. తానీషాకు కోపంవచ్చి అతణ్ణి బలవంతంగా బంధించి గోల్కొండ తీసికెళ్లాడు. అక్కడ రాజ నర్తకి తారామతి వరదయ్యను తన సరస సల్లాపాలతో ఆకరించాలని

తావత్రయ పడింది, ఈలోగా వరదయ్య శ్రీ అన్నేహితుడు పిచ్చయ్య భామినితో కలిసి కూచిపూడి భాగవతుల వేషాలతో గోల్కొండ వెళ్ళి వరదయ్యను విడిపించారు. కాని తలొక మారంపటి విడిపోయారు. వరదయ్య అనేక క్షేత్రాలు దర్శించి ఆ క్షేత్రాలలోని దేవతలపై పదాలు రచించి “క్షేత్రయ్య” అనే బిరుదుతో ప్రఖ్యాతి పొందాడు. కంచి, చిదంబరం, శ్రీరంగం క్షేత్రాలలో కవిగానేకాక పరమ భక్త శిఖామణియని నిరూపించాడు.

దక్షిణాదిలో తెలుగు నాయక రాజులు పాలించే తంజావూరు, వధుర రాజ్యాలమధ్య పచ్చగడ్డి వేస్తే భగ్గునమండిపోతుంది. ఆ రెండు తెలుగు రాజ్యాలమధ్య సఖ్యత కుదర్చడానికి క్షేత్రయ్య సర్వ విధాలా ప్రయత్నించాడు. కాని దురదృష్టవశాత్తు ఆ రెండు రాజ్యాలమధ్య యుద్ధం చెలరేగింది. తంజావూరు నాయకరాజు విజయ రాఘవ నాయకు ఆస్థాన కవయిత్రి, ధర్మపత్ని, రంగాజమ్మ తంజావూరులో తెలుగురాజ్యం ఆంతరించగూడదనీ, ఆ గద్దెపై యువరాజు కుమారుడు చంగమలదాసుని నిలుపవలసిందని క్షేత్రయ్యను ఆర్పించి, వాగ్దానం తీసుకొని ఆత్మత్యాగం చేసుకుంది. క్షేత్రయ్య చంగమలదాసును తీసుకొని గోల్కొండ నవాబు తానీషా వద్దకు వెళ్లాడు. తంజావూరు గద్దెపై చంగమలదాసును నిలిపి ఆ తెలుగు రాజ్యాన్ని పునరుద్ధరించమనీ, తాను గోల్కొండ దర్బారులో తానీషా యిదివరలో కోరినట్లే వుండిపోతాననీ వాగ్దానం చేశాడు. తానీషా నిత్యం క్షేత్రయ్య పదాలను వింటూ ఆతనిని అమిత గౌరవ మర్యాదలతో చూస్తూ వుంటుంది, గోల్కొండ ఆస్థాన కవి తులసిమూర్తికి అసూయ కలిగింది. దర్బారులో, క్షేత్రయ్యతో పోటీ తలపడ్డాడు. నలువది దినాలలో వేయి పదాలు వ్రాసిన వారికి కనకాభిషేకం చేయాలని నవాబు

చేశాడు. కాని ఈ పోటీలో క్షేత్రయ్య విజయం సాధించగలడని భయం కలిగింది. రాజనర్తకి తారామతితో కలిసి క్షేత్రయ్యపై కుట్రపన్నాడు. మంత్రశక్తితో ఒక మాంత్రికుడు యిచ్చిన ద్రాక్ష ఫలాలను తారామతి అతినేర్పుతో క్షేత్రయ్యకు యిచ్చి తినిపించింది. వాటి ప్రభావం వలన క్షేత్రయ్యకు మతిభ్రమణ కలిగింది. కామ వికారానికి గురిఅయిపోయాడు. దీనితో క్షేత్రయ్య వెదుష్యానికే కాక వ్యక్తిత్వానికి, భక్తికి, నైతిక జీవితానికి పెద్ద అగ్ని పరీక్ష సంభవించింది. ఈ పతనావస్థనుండి క్షేత్రయ్య బయటపడగలుగుతాడా : తన జీవిత పరమార్థం తెలిసికొనగలుగుతాడా : అతని జన్మరహస్యం ఏమిటి !!

ఈ తెలుగు కవి జీవిత రహస్యాన్ని వెండితెరపై చూచి తెలిసికొనండి !!

— చారిత్రకాంశాలు —

క్షేత్రయ్య జననం : 1600

::

తంజావూరు పతనం : 1670

క్షేత్రయ్య తంజావూరు ప్రవేశం : 1630

::

క్షేత్రయ్య నిర్యాణం : 1680

చేశాడు. కాని ఈ పోటీలో క్షేత్రయ్య విజయం సాధించగలడని భయం కలిగింది. రాజన రకి తారామతితో కలిసి క్షేత్రయ్యపై కుట్రపన్నాడు. మంత్రశక్తితో ఒక మాంత్రికుడు యిచ్చిన ద్రాక్ష ఫలాలను తారామతి అతినేర్పుతో క్షేత్రయ్యకు యిచ్చి తినిపించింది. వాటి ప్రభావం వలన క్షేత్రయ్యకు మతిభ్రమణ కలిగింది. కామ వికారానికి గురిఅయిపోయాడు. దీనితో క్షేత్రయ్య వైదుష్యానికే కాక వ్యక్తిత్వానికి, భక్తికి, నైతిక జీవితానికి పెద్ద అగ్ని పరీక్ష సంభవించింది. ఈ పతనావస్థనుండి క్షేత్రయ్య బయటపడగలుగుతాడా : తన జీవిత పరమార్థం తెలిసికొనగలుగుతాడా : అతని జన్మరహస్యం ఏమిటి !!

ఈ తెలుగు కవి జీవిత రహస్యాన్ని వెండితెరపై చూచి తెలిసికొనండి . .

— చా రి త్ర కా ం శా లు —

క్షేత్రయ్య జననం : 1600	::	తంజావూరు పతనం : 1670
క్షేత్రయ్య తంజావూరు ప్రవేశం : 1630	::	క్షేత్రయ్య నిర్యాణం : 1680

... పాటలు ...

పాట 1

రచన : ఆరుద్ర

పాడినది : రామకృష్ణ

తలచుకుంటే ఆ వైనం నవ్వులపంట | రేపల్లె |

ప|| ఆ రేపల్లెలోని గోపాలుడంట
ఏ పిల్లనైనా చూస్తే తంట
తలచుకుంటే ఆ జగడం కన్నుల పంట
ఓ....మజా మజా కన్నుల పంట

||ఆరే||

చ|| 2

చక్కని చుక్క సందేశ గుఱో
మొక్కులు మొక్కుంగ వచ్చింద ట | చక్కని |
నల నివాడు.... అల నరాగా
ఓయ్ : నల నివాడు అల నరాగా
కళ్ళు కలిపే ఓళ్ళు మర్చి
దూరాన మొగుడు కారాలు నూరె | కళ్ళు |
తలచుకుంటే ఆ రగడ రవ్వలమంట | ఆరే |

చ|| 1 సుందరి జాణ బిందెలకోటి
నీలాటి రేవు కొచ్చిందంట
కళ్ళు కోలాటమాడ మెచ్చిందంట
కృష్ణయ్య రాగా.... అహ కేరింతలాడ
కృష్ణయ్యరాగా కేరింతలాడ
పెట జారె బిందె జారె
తెల్ల బోయి పిల్లా జారె

||సుంద||

||పెట||

7

చ|| 3

అందాలభామ చిందులువేయ
అందలమెక్కి సాగిందంట | అందాల |
తన అందాలు కా స దాచిందంట
పిల్ల నగ్గోవి మెల్ల నవించే
హయ్ పిల్ల నగ్గోవి మెల్ల నవించే

మేను పొంగి మేనా అపి
త నేమొ కృష్ణయ్య నన్నిధిచేరె "మేను"

తలచుకంటె ఆ జోడి గువ్వలజంట ఆ రేపల్లె ।

పాట 2

రచన : దాశరథి

పాడినది : పి. సుశీల - రామకృష్ణ

రుక్మిణి : జాబిలి చూసేను నిన్ను నన్ను
ఓయమ్మో !
నాకెంతో సిగ్గాయె బావా బావా నను వీడలేవా

వరదయ్య పొదరిలు పిలిచేను నిన్ను నన్ను
ఓయబ్బో !
నీకింత సిగ్గెల బాల, రావ, ననుచేరరావ

రుక్మిణి : ఆకాశమార్గాన అందాల మేఘాలు
పెనవేసుకన్నాయి చూడు
చిగురకు సరదాలు చిరుగాలి సరసాలు
గిలిగింతలాయేను నేడు

వరదయ్య : అందచందాలతో ప్రేమబంధాలతో
జీవితం హాయిగా సాగనీ
బాల రావా నను చేరరావా

వరదయ్య : ఆ కొమ్మపై నన్ను అందాల చిలకలు
ఆనురాగ గీతాలు పాడేను
సింమలై ఒడిలోన చిన్నారి తుమ్మెద
మైమరచి కలలందు కరిగేను

రుక్మిణి : ముదు మురిపాలతో భావ రాగాలతో
యవ్వనం పువ్వులా నవ్వనీ
బావా బావా నను వీడలేవా

రుక్మిణి : బంగారు చెక్కిళ్ళ పొంగారు పరువాలు
కానగోటి మీటులే కోరేను

వరదయ్య నీ లేత అధరాలు ఎంతెంతో మధురాలు
ఈనాడు నా సొంత మాయేను

రుక్మిణి దేవి దీవిచెను - స్వామి వరమిచ్చెను
ఇంద్రం ఏకమాదాములే

వరదయ్య బాలా, బాలా, నను చేరరావా : | జాబిలి |

పాట 3

రచన : ఆరుద్ర

పాడినది : పి. సుశీల

ప॥ ఎందు ఎందని నిన్ను గోవిందా వెతికేది
ముందుగా రమ్మని మోసగించేవా నా స్వామీ !

చ॥ అంఃగాడా నిన్ను పొందని నా మనసు ! అంద!
వనమందు గాచిన మధుర వెన్నెలగదరా
ఎందు ఎందని నిన్ను గోవిందా వెతికేది
ముందుగా రమ్మని మోసగించేవా
నా స్వామీ !

పాట 4

రచన : క్షేత్రజ్ఞ

పాడినది : రామకృష్ణ

ప॥ శ్రీపతి సుతు బారికి నేనోపలేక నిను వేడితి
కోపాలా మా మువ్వగోపాలా ॥శ్రీపతి॥

చ॥ ఏ పొదూ దానింటిలోనే కాపెయ్యండి
నీ సరస సల్లాసాలా మా మువ్వగోపాలా
నీ పొందెల్లదాని ప్రాపై

ఏ పొందు లేక వుసురుమనుటే

నా పాలా — మా మువ్వగోపాలా

శ్రీపతి సుతు బారికి నేనోపలేక నిను వేడితి
కోపాలా మా మువ్వగోపాలా

పాట 5

రచన : క్షేత్రజ్ఞ

పాడినది : రామకృష్ణ

ప॥ ఇన్నాళ్ళవలె గాదమ్మా - మువ్వగోపాలుడూ
ఎన్నెన్నో నేర్చినాడమ్మా ॥ఇన్నాళ్ళ॥

చ॥ నన్ను కన్నులు మూసి - నా చెంతనుండిన
నన్ను కన్నులు మూసి నా చెంతనుండిన
నన్ను తాంగి మోవి చాలా చప్పరించేనే
ఇన్నాళ్ళవలె గాదమ్మా మువ్వగోపాలుడు
ఎన్నెన్నో నేర్చినాడమ్మా

పాట 6

రచన : క్షేత్రజ్ఞ

పాడినది : రామకృష్ణ

ప॥ అదరీనె మోవి తనకుతానే
వదలీనె నీవి

॥అద॥

చ॥ మదిలోన వాడేమొ మంత్రించె గాబోలు
 మదిలోన వాడేమొ మంత్రించె గాబోలు
 సుదతీ మువ్వ గోపాలుని జూచినది మొదలు
 అదరీనె మోవి తనకురానే
 వదలీనె నీని

పాట 7 రచన : క్షేత్రజ్ఞ
 పాడినది : రామకృష్ణ

ప॥ ఇద్దరి సందున పవ్వళించియున్న -
 ఆ యింతి పేరేమిరా....ఆ....ఆ....
 ఇద్దరి సందున పవ్వళించియున్న-
 ఆయింతి పేరేమిరా....
 గద్దరి వగల మా మువ్వ గోపాలుడ
 గద్దరి వగల మా మువ్వ గోపాలుడ
 గాజుల చప్పుడు
 గాజుల చప్పుడు నే వింటి గదరా....

పాట 8 రచన : డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి
 పాడినవారు : పి. సుశీల

ప॥ నజరానా ! ఈ నాజాకై న హసీనా
 మధుడోలా వూగే పేళ
 నజరానా ! ఈ నాజాకై న హసీనా

సాకి 1 పరువాలలో ఎన్ని మురిపాల సెలయేరులో
 నయనాలలో ఎన్ని వయారాల తుఫానులో
 అధరాలలో ఎన్ని చురుకై న విరితేనెలో
 సరిచూసే నవరసికులకే తెలుసు,
 రేరాజులకే తెలుసు
 హయ్ ! నాటుకునే క్షోసచూపులకే తెలుసు,
 సరితీవుకే తెలుసు
 అవి తెలిసే సరదారులకే నా మనసు
 నజరానా ! ఈ నాజాకై న హసీనా

2 చెలిపిలుపులో ఎన్ని సరాగాల సరిగమలో
 తొలివలపులో ఎన్ని గులాబీల ఘుమఘుమలో
 మలితలపులో ఎన్ని మరందాల మధురిమలో
 పులకించే ఎల నవ్వులకే తెలుసు,
 ఆ రవ్వలకే తెలుసు
 హాయ్ : చివరించే నునుచెంపలకే తెలుసు,
 ఆ కెంపులకే తెలుసు
 ఆ వెలతెలిసే బేహరులకే నా సొగసు
 నజరానా : ఈ నాజూకై న హసీనా
 అల్లాకు నమాజే నజరానా
 ముల్లాకు రివాజే నజరానా
 మెహఫిల్కు షాయిరే నజరానా
 దోస్తుకు మొహబ్బత్ నజరానా
 మనసిచ్చే ప్రియునికి - మొహబ్బత్ నజరానా
 నజరానా : ఈ నాజూకై న హసీనా
 మధుడోలా వూగే వేళ
 నజరానా : ఈ నాజూకై న హసీనా !

పాట 9

రచన : డేత్రజ్ఞ

పాడినది : రామకృష్ణ

ప॥ ఎటువంటి మోహమోగాని, ఓ యలనాగ
 యింతింత యనగరాదే ॥ఎటు॥

అప॥ మటు మాయ దె వమీ మనసు తెలియగలేక
 మనల నెడబాపె నయ్యో ॥మటు॥

ఓ....మగువ ॥ఎటు॥

చ॥ 1 కలికి : నిన్నెడ బాసినది మొదలు నీరూపు
 కనులకే కటి నటులుండునే !
 చెలియ : నేనొకటి తలచెదనన్న
 నీచేయు చెలిమి తలపై యుండునే, ఓమగువా....!

చ॥ 2 సొలసి నేనేయెన వ్రాయ
 నీ యాకార శోభనమే కనుపించునే ॥సొలసి॥

ఎటువంటి మోహమోగాని ఓయలనాగ
 యింతింత యనగ రాదే

పాట 10

రచన : ఆరుద్ర

పాడినవారు : పి. సుశీల, పిఠాపురం, ఆనంద్

భృంగి : శ్రీ మన్మహాదేవ దేవాదిదేవా
త్రిలోకాధినేతా : నమో ఆదిదేవా
నమోభక్తపాలా : నమస్తే, నమస్తే : నమః :

శివుడు : ఔరా భృంగీ : నన్ను ప్రార్థించిన
కారణంబేమిరా ?

భృంగి : హే స్వామిన్ ! నేను మొన్న ముల్లోకముల
కేగినపుడు, అచట దేవతలందరూ నన్ను చూచి,
మీ స్వామివారు సగము పురుషుడుగాను, సగము
స్త్రీగాను సంచరించుచున్నారట, నిజమా ? అని
నన్నడగిరి ఇంతకూ, తాము స్త్రీయో పురుషుడో
నాకు కొంచెము సెలవిచ్చెదరా :

శివుడు : ఓహో ! అదియా నీ సందేహము, మీయమ్మ
గారిని ప్రార్థించిన, నీ సంశయము తీర్చేనురా
డ్డింగరీ !

భృంగి : హే జననీ జగన్మాతా !

అమ్మా రావమ్మా, రాజేశ్వరీ రావమ్మా
పరమేశ్వరి, కామేశ్వరి, భాగేశ్వరి
రాజేశ్వరి, కాదంబరి, హేమాంబరీ, నీలాంబరి,
కూచిపూడి భాగవత వినోదకరి ఓఅమ్మా రావమ్మా
రాజేశ్వరీ రావమ్మా

పార్వతి : భృంగీ : నను తలచిన కారణంబేమిరా ?

భృంగి : అమ్మా ! మీరు శివుని వామభాగమును, ఆక్ర
మించుటకు గల కారణమేమిటో విన కుతూహల
ముగా నున్నయది.

పార్వతి : అయితే వినుము. ఒకానొక సంధ్యా సమయ
మున, స్వామివారినిచేరి స్వామీ : వివాహ కాల
మందు మీ శరీరములో సగభాగమిత్తునని ప్రమా
ణము చేసితిరి గదా, అ మాట యిప్పుడు నిలుపు

కొమ్మని వేడితిని. స్వామివారు నా కోర్కెను
మన్నించి అర్థ శరీరము నిచ్చుటచే వారి ఎడమ
భాగము నాక్రమించితిని.

భృంగి : అమ్మాయి సరే దీనికేమిగాని -

కం॥ ఓ యమ్మ నీ మగండొక
తో యజ ముఖి గంగ యనగ
తోడ్కోని దెచ్చెన్
రేయింబవలా సవతని
కాయజు సమరాన సతము
కలియుచు నుండెన్
సవతిని సతము కలియుచు నుండెన్

పార్వతి : ఏమేమీ : అదేమో వివరముగా చెప్పరా ?

భృంగి : వింటివా : పార్వతి వింటివా :
బంగరు బొమ్మవలె తల్లి పార్వతీ నీ వుండగా
గంగ మాంబను తెచ్చి శివుడు
ఫొంగి శిరమున బెట్టుకున్నా డెరుగవా
అయ్యో ఎరుగవా?

పార్వతి : గంగమాంబను తెచ్చినావని
బృంగినాతో బల్కినాడూ
మగనాలి పొందు తగదటంచును
ఇంగితము యింతైన ఎరుగవ దేమయా !

స్వామి, ఏమయా !

శివుడు : నిండు వేసవికాలమున
జలముండునో లేకుండునోయని
దండిగా నదిని దెచ్చి
జడలో దాచియుంచినాను. ఎరుగనే అన్యమెరుగనే

పార్వతి : నదిని తెచ్చిన మాట యది నిజమనుచు
నేను నమ్మజాల
ఆందమైన కొంతమో మది కానుపించిన కారణంబే
తెలుపవా, స్వామీ తెలుపవా ?

శివుడు : కొంతయో మది కాదు చెలియా
కలువయే వికసించె నచట

చందమామ చెంతనిలచి -

అందముల నొలకించుచుండె

నమ్మవే, ముద్దుగుమ్మవే -

వ॥ ఔరా డింగరీ ! శంకర సతికి శంక వద లెనురా
సదా శివుడు సదా సాంబ శివుడేనురా !

భృంగి : సత్యం స్వామీ ! సత్యం !

ఒక వంక మీసమ్ము - ఒక వంక హాసమ్ము

ఒక వంక నాగమ్ము - ఒక వంక పతకమ్ము

ఒక చేత శూలమ్ము - ఒక చేత పుష్పమ్ము

ప్రకటారనారికి మంగళం నిత్యమంగళం !

మంగళం ! నిత్య మంగళం !

పాట 11

రచన : క్షేత్రజ్ఞ

పాడినది : రామకృష్ణ

చ॥ 1 విడజారు గొజ్జంగి విరిదండ జడతోను
విడజారు గొజ్జంగి విరిదండ జడతోను
కడుచిక్కుపడి పెనగు కంఠస్థరములతోను

నిడుద కన్నులతేరు నిదుర మబ్బులతోను
తొడరి పదయుగమున తడబడెడు నడతోను -

ప॥ మగువ తన కేశికా మందిరము వెడలె
వగకాడ మా కంచి వరదా తెల్ల వారెననుచు
॥మగువ॥

చ॥ 2 సరితీపు సేయు సమసురతి బడలికతోను
జరుత పావడ చెరగు జార్జెటతోను
ఇరుగడలకె దండలిచ్చా తరుణులతోను
పరమాత్మ మువ్వగోపాలా తెల్ల వారెననుచు
॥మగువ॥

పాట : 12

రచన : ఆరుద్ర

పాడినవారు : రామకృష్ణ

ప॥ చల్ల గా నెలకొనవయ్యా, మా
తిల్ల గోవిందరాజ, చల్ల గా నెలకొనవయ్యా
మాట చెల్లించ రావయ్య చిదంబరం నటరాజా
॥చల్ల॥

చ॥ గంగను తలదాల్చిన ఘనధీరుడవోలింగా
 గంగకు జన్మ స్థలినీపాదమె శ్రీరంగా
 లింగడై న నేమి శ్రీరంగడై న నేమి
 కొంగు బంగారు మువ్వ గోపాలుడై న నేమి
 అంగరంగ వై భవాల హరిహరులొకటే సుమీ
 హరిహరు లొకటే సుమీ :

ఓం నమశ్శివాయ - ఓం నమోకేశవాయ
 ఓం నమశ్శివాయ ఓం నమోకేశవాయ

పాట 13 రంగాజమ్మ పద్యం
 పాడినది : పి. సుశీల

చేకొని మన్నారు దాసుడు
 కాక్కాలు గుణించు పిన్నకాలమునాడే
 లాకేత్య మియ్య నేరడు
 దాకును కొమ్మియ్య డిట్టి ధన్యులు గలరే....

పాట నెం. 14

రచన : ఆరుద్ర

పాడినవారు : రామకృష్ణ

దండకం : శ్రీ మానినీ మాన సాంభోజమిత్రా,
 దశత్పద్మనేత్రా

సుకరిదర్ప కోట్యం చితాగణ్య తారుణ్య లావణ్య

శ్రీరంగశాయీ : చిదానందదాయీ ,

భవద్దర్శనాపేక్షతో దీక్షతో మించి ఏ తెంచీ

నీ ద్వార వాకిళ్ళ పొంగారునా ఆశ భంగమ్ము

నేముందుగా పొందగా

నిన్ను వీక్షించలేనట్టి నాయకీయుగ్మాన కన్నీరు

మున్నీరుకాగా

విలాపమ్ము నాలించి లాలింపవా

నన్ను పాలింపవా : దేవ శ్రీరంగ నాథా

దయాసాగరుండన్న నీదౌ బిరుందమ్ము దండై న

నీ శక్తి నిండై న నా భక్తి మెండై న స్వామీ

విపన్నున్ ప్రసన్నుండవై ఖిన్నతంబాపి

మన్నింపవే

పన్న గాఢీక తల్పా ,
కృపాతల్ప వందారు కల్పా !
నమ స్తే - నమ స్తే - నమః

పాట 15

రంగాజమ్మ పద్యం
పాడినది : పి. సుశీల

శ్రీ విజయాయ రున్నతులచే నలరించెద
గొల్చువారలన్
ధీవి భవంబు మీరనని దెల్పుచు హేమవనిన్
చెలంగు రా
జీవ దళాయ తాక్షడగు మన్ననారు గోత్రా
విభుదేంద్రునిన్ విజయరా
ఘవ చంద్రుని బ్రోచు గావుతన్

పాట 16

క్షేత్రయ్య పద్యం
పాడినది : రామకృష్ణ

భూ తలమున శిబికరుడు
దాతలనే శుద్ధి సుద్ధ దబ్బర్ నిన్నెం

చే తరి వదాన్య డెవ్వడురా :
తంజావూరు విజయరాఘవ నృపతి !

పాట 17

రంగాజమ్మ పద్యం
పాడినది : పి. సుశీల

చిన్నప్పుడె రతికేశిక
సున్నప్పుడు కవితలోన యుద్ధములోనన్
వన్నె సుమీ రాకొట్టుట
మన్నారు పదాజ్ఞ దాసా మంజుల హాసా !

పాట 18

రచన : క్షేత్రజ్ఞ
పాడినది : రామకృష్ణ

ప॥ వదరక పో పో వె వాడు ఏలావచ్చి నీ
వద్దు రావద్దన వే కూడియున్నది చాలునే

చ॥ అదియొక్క యుగము వేరేజన్మము యిపుడు
అత డెవ్వరో నే నెవ్వరో ఓ....చెలియా

వలపుకాడిదే వచ్చుననుచు తెరువులుచూసి
వేసారితి

నెలలెంచి అలసిత, నిలువరానిప్రేమ
నెమ్మది నడచుకొంటె

కలకంఠ శుక నాదములు వినుచు
మధుమాసములు గడిపితి

వట్టి ముచ్చట లిక నేలనే ||వదరక||

చ|| భామరో శకునములు అడగితే మువ్వ
గోపాలుడు వచ్చుననుచు

కామించి నాథుల కలయు చెలుల జూచి
కరగి చింత నొందితి

రామ రామ ఈమేనితో యింక వానిమోము
చూడవలెనా

మొదటి పొందే చాలునే ||వదరక||

పాట 19

రచన : డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి

పాడినది : పి. సుశీల, బాలసుబ్రహ్మణ్యం, కోరస్

ప|| ఆ పొద్దు ఈ పొద్దు ఏ పొద్దురా ముద్దు

భామ! మామాసింగా హయరా మామాసింగా

పిచ్చయ్య : అన్ని పొద్దులూ నాకు ముద్దులూ

చక్కెని నాసింగి పక్కన వుంటేనే హయ

కోరస్ : హయ్య, హయ్య, హయ్య, హయ్య :

చ|| జాము రేతిరి వ సనంటివి మామిడితోపున వుండ

పిచ్చయ్య : మంటివి ఏమే సింగి రాలేదేమే సింగి

భామ! పక్కలో అత్తమ్మ పడుకొనివుంటె పంచలో

మావయ్య పొంచిచూస్తుంటె తొలిజాము దాటె

నడిజాము దాటె తీరాచూస్తే తెల్లారిపోయె

కోరస్ : హూయ్య, హూయ్య, హూయ్య, హూయ్య !

॥అపొద్దు॥

చ॥ మీది మీది కొస్తున్నావు -

మీసం మెలివేస్తున్నావు

భామ! ఏందిర సింగా కత ఏందిర సింగా !

పిచ్చయ్య : గుండెల్లో వేడెక్కె

కోరస్ : తందానా !

పిచ్చయ్య : కండల్లో పదునెక్కె

కోరస్ : తందానా !

పిచ్చయ్య : నెత్తురు ఉడుకెత్తె

కోరస్ : తానె తందానా !

పిచ్చయ్య : దేవనందనా !

భామ! మన్నారు దాసుడు ఉన్నాడు మనతోడు

పడగలేం జేసెను పిడుగు లేంజేసేను

కోరస్ : హూయ్య, హూయ్య, హూయ్య, హూయ్య

పాట 20

రచన : డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి

పాడినది : పి. సుశీల

మేలుకో కవిరాజా - మేలుకోవయ్యా !!

మేలుకో కవిరాజ మేలుకోవయ్యా !

మేలుకొని పదకవిత లేలు కోవయ్యా !

పలుకు పలుకున జీవకళలు తులకించగా

పదము పదమున భావపదములు రహించగా

శృంగార రస ఝరీ రంగ తరంగ రంగములపై

నీ నుడుల గజ్జెలు ధ్వనించగా -

అష్ట విధనాయికల అనురాగచంద్రికల

మెసిరులు నీ వాణిలో సురభిళించగా
 గంధమ్ము నందుకోవయ్యా !
 రాగరస గంగలను పొంగిలించవయ్యా !

అతని మేత్తని అడుగులనడి
 లేతగాలిలో వినబడి
 అరెరే నా ఒడలంతా అలజడి-అలజడి-అలజడి
 ||ఎంత||

పాట 21 రచన : డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి
 అష్ట విధ నాయికా లక్షణములు
 పాడినవారు : పి. సుశీల, బాలసుబ్రహ్మణ్యం

క్షేత్రయ్య : పడకిల్లు సరిచేసి పతికొరకు వేచేటి పడతి
 వాసకసజ్జిక - వాసకసజ్జిక

2. విరహోత్కంఠిత

1. వాసక సజ్జిక

ప॥ ఎంత ముచ్చటైనా వాడే
 నా ప్రియుడు ఈ క్షణమే రానున్నాడే ||ఎంత||

చ॥ ఇదుగో పైటచెంగు తొందరపడెనే
 అదుగదుగో పూలపొన్ను గుసగుసలిడెనే

పాడినవారు :

పి. సుశీల, బాలసుబ్రహ్మణ్యం

ప॥ ఎంత టక్కరి వాడు నా వాడే
 ఎంతకు చెంతకు రానేరాడే ||ఎంత||

చ॥ వెన్నెల సెగలాయె, విరులే పొగలాయె
అలదిన గంధము అవిరియై పోయె
అదను దొరికెనని మదను డందుకొని
పదును టమ్ములను ఎదను గ్రుమ్మెనే ॥ఎంత॥

క్షేత్రయ్య : స్మరశీలీ ముఖశిఖా జర్జరిత గాత్ర
ఆ తరుణి విరహోత్కంఠిత :
విరహోత్కంఠిత

శి, విప్రలబ్ధ

క్షేత్రయ్య : పాడనది : బాలసుబ్రహ్మణ్యం

గున్నమావి గుబురింట కలుసుకొమ్మన్న
చెలుడు తనజంట లేదనీ

కొసరి కొసరి కనీ - కసిరి విసిగికొని
కుసుమ మాలికలు విసిరి వేసి చని
శోక దిగ్ధయై - కోవ దగ్ధయై
విలవిలలాడే విముగ్ధ
విభువంచిత విప్రలబ్ధ :

4. ప్రోషిత భర్తృక

పాడినది : పి. సుశీల, బాలసుబ్రహ్మణ్యం

ప॥ ఎంత చల్ల నివాడె నారేడు
అతడింతలేని గడియలే యుగములేడు ॥ఎంత॥

చ॥ ఓ....మెరుపులారా మిడిసి పడేరా
ఓ....మబ్బులారా ఉరిమి పడేరా

నా రాజు సందిట నేనున్న మీదట
మీరు చెదిరిపోతారే - నీరునీరాతారే

క్షేత్రయ్య : ప్రవాసమున ప్రియుడుండగ
స్వవాసమున రేబవళు
ప్రొగిలిపోవు నాయక
ప్రోషిత భర్తృక !!

5. అభిసారిక

క్షేత్రయ్య : పాడినది : చాలసుబ్రహ్మణ్యం

అడుగులోన తన అడుగిడి తడబడి
అలతి అలికిడికి ఉలికి ఉలికిపడి
దెసలు తిలకించి - ముసుగు సవరించి

ముసురు ముంగురుల కొసలు తొలగించి
విరి పెన్నెలలో సిరి పెన్నెలయై
పెనుచీకటిలో నునుచీకటియై
ఆత్మ విభునికై అన్వేషించే
అ నాయక అభిసారిక :
అభిసారిక !!

పాట 22

రచన : ఆరుద్ర

పాడినవారు : రామకృష్ణ, కోరస్

ప॥ కోరస్ : జయ జయ గోపాల చాల
జయ గోవింద ఆశ్రిత పాల ॥ జయ ॥

సాకి ; తృప్తా : గోపాల చాలా :

చ॥ క్షేత్రయ్య : కమనీయ క్షేత్రయ్య రసగానలోల
కరుణాల వాల కాంచన చేల

జయ మా మువ్వ గోపాల బాల
జయ కమనీయ కల్పిత లీల

॥జయ॥

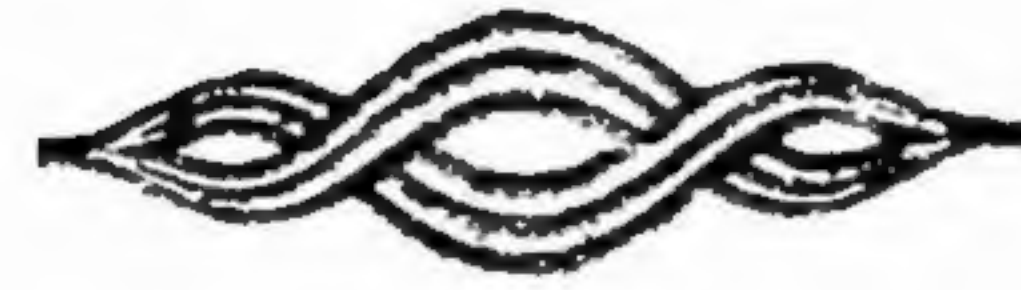
చ॥ డేత్రమ్మల తిరుగాడే వీనిని
ప్రీతిగరమ్మ పిలిచిన దేవా
పద సన్నిధికి భక్తుడు చేరా
పర మార్థమును తెలుపగలేవా

॥జయ॥

గీతా శ్లోకం : డేత్రజ్ఞం బాపి మాం విది
సర్వడేత్రేషు భారత
డేత్ర డేత్రజ్ఞయోర్ జ్ఞానం య తత్
జ్ఞానం మతం పుషు॥

చ॥ ధన్యుడనె తిని నీ దోధనచే
సరగున మోక్షము నీవా
హే పరమాత్మా నా జీవాత్మను
లీనము చేసుకొవా :

॥జయ॥

—: టె క్చీ డీ య స్ట్య :—

రచన : ఆరు ద
 పాటలు : క్షేత్రజ్ఞ, ఆరుద్ర, డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి
 దాశరథి
 సంగీతం : ఆదినారాయణరావు
 ఫోటోగ్రఫీ : వి. యస్. ఆర్. స్వామి W.I.C.A.
 సౌండ్ : శివరాం
 కళ : ఎ. కె. శేఖర్, భాస్కరరాజు, వాలి
 నృత్యాలు : వెంపటి సత్యం హీరాలాల్
 ఎడిటింగ్ : కోటగిరి గోపాలరావు
 స్టిల్ ఫోటోగ్రఫీ : సత్యం (జై హింద్ స్టూడియో)
 దుస్తులు : పి. యస్. సాయి, టి. బాబూరావు
 మేకప్ : పోతురాజు, చౌదరి, జగ్గరావు
 ప్రొడ్యూస్ : సుశీల. రామకృష్ణ,
 ఎస్. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, ఆనంద్, పితాపురం

డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ :

ఆంధ్ర : తారకరామా

రాయలసీమ : సవభారత్

నైజాం : శ్రీ తారకరామ

సాంగ్ రికార్డింగ్ & రీరికార్డింగ్ : పి. వి. కోటేశ్వరరావు
 (జెమినీ స్టూడియో)
 ఆసోసియేట్ డె రెకర్ : జి. సి. శేఖర్, మధు
 అసోసియేట్ మ్యూజిక్ డె రెకర్ : యం. రంగారావు,
 జోసఫ్ కృష్ణ
 ఎడ్వర్ బెజింగ్ కన్సల్టెంట్స్ తారకరామ ఎడ్వర్ బెజర్స్
 పబ్లిసిటీ డిజైనింగ్ : ఈశ్వర్
 ప్రొడక్షన్ ఎగ్జిక్యూటివ్స్ : ఎం. కొండయ్య, రామారావు
 ప్రొడక్షన్ మేనేజర్ : వె. వి. బాబి
 కలర్ పోససింగ్ : జెమినీ కలర్ ప్రెస్ రేటర్
 స్టూడియో : చాము-డెవ్వరి (బెంగళూరు)
 సహ నిర్మాతలు : పి. చిన్నారావు B. E., B. S. I. E.
 [U. S. A]
 పి. జ్యోతీప్రకాశ్ M. A.
 పి. నిరంజన్ కుమార్ M.B., B.S.,

శ్రీ పద్మనాభ, విజయవాడ-3

అంజలి పిక్చర్స్ కంపెనీ

మహాకవి

వీరయ్య

